

1. Aallaqqaasiut

1.1 Killiliineq

Nalinginnaasumik ilaqutariinni paaqqinnittarneq ukkatarineqarpoq, tassaallunilu paaqqinnittarneq atorineqarnerpaaq. Pilertortumik ilaqutariit paarsisartut, amerlanertigut ullualuinnarni, aningaasaqarnermut tunngasuni kisimi ilanngunneqarput.

Nalinginnaasumik ilaqutariit paarsisartut tassaapput meeqqanik najugaqartitsillutik paaqqinnittartut, kommunimilli paaqqinninnerminnut aningaasarsiaqartinneqartut. Nalinginnaasumik ilaqutariit paaqqinnittut piffissaq tamakkerlugu paaqqinninnertik suliffittut ingerlattanngilaat.

Kisitsisitigut paasissutissani inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut, akissarsiaqarluni angajoqqaarsiat, ilaanngillat. Taamatuttaaq nammineq aqqissuussamik ilaqutariit paarsisartut, kommuniniillu akissarsiaqartinneqanngitsut ilaanngillat.

Meeqqat innarluutilinnut inissiisarfinniittut kiisalu meeqqat inuusuttullu inissiisarfinniittut pillugit Naatsorsueqqissaartarfik kisitsisinik saqqummersitsisareerpoq. Kisitsisillu kisitsisaataasivimmi nassaarineqarsinnaapput.

1.2 Saqqummersitap suliarineqarnera

Saqqummersitap immikkoortuata aappaani inatsit atuuttoq kisitsisinullu nalunaarsuutit tunngaviusut pingaarnersiorneqarput, taamatullu nalunaarsuutini assigiinngitsuni paasissutissat kisitsisitigut nalunaarsuiffimmut, matumani tunngavigineqartumut, qanoq ataatsimoortinneqarneri nassuiarneqarluni.

Immikkoortut pingajuanni kisitsisitigut paasissutissani pingaarnertut inernerit sammineqarput. Tassani ilaatigut meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut qanoq amerlatigineri saqqummiunneqarluni, meeqqallu ukiui, suaassusaat kiisalu distrikti najugaqarfittut nalunaarsorneqarsimasoq siullerpaaq malillugu agguataarneqarput.

Kisitsisaataasivimmi tabelinik imaqarnerusunik sanasoqarsinnaavoq.

2. Naatsorsuinermi periaaseq najoqqutallu

2.1 Inatsit atuuttoq

Meeqqanik angerlarsimaffiup avataanut inissiinermi Meeqqat tapersorsorneqarnissaannut Inatsisartut inatsisaat nr. 20, 26.juni 2017-imeersoq malinneqartarpoq. Inatsimmi pingaarnertut anguniagaalluni meeqqat 18-it inorlugit ukiullit tapersorsorneqarnissaat.

Malinnaaffigineqarnermili aamma 23-t tikillugit ukiullit ikiorserneqarsinnaapput.

Ilaqutariit paarsisartut assigiinngitsut pingasuupput: Nalinginnaasumik ilaqutariit paarsisartut (pilertortumik paarsisartut ilanngullugit), inuussutissarsiutigalugu angajoqqaarsiat kiisalu nammineq aaqquissuussamik angajoqqaarsiat. Ilaqutariinnut paaqqinnittartunut inissinneqarsinnaanerup saniatigut meeraq ulloq unnuarlu paaqqinnittarfimut aamma inissinneqarsinnaavoq.

Nalinginnaasumik ilaqutariit paarsisartut tassaapput meeqqanik paarsinermi akissarsisartut. Nalinginnaasumik piffissaq tamakkerlugu paaqqinnittutut suliaqanngillat.

2023-mi ilaqutariit paarsisartut meeqqamut ataatsimut qaammammut akissarsiaat 5.518 kr.-nik annertussuseqarpoq. Akissarsiat qaffanneqarsinnaapput kommunalbestyrelsini nalilerneqarpat paaqqinnineq immikkut ittumik iliuuseqarfigisariaqartoq.

2023-mi pilertortumik piffissamilu sivikitsumi paaqqinninnermut akissarsiat qaffanneqarsimasut ulloq unnuarlu meeqqamut ataatsimut 525 kr.-uvoq. Meeqqamut pineqartumut ataatsimut ullunut unnuanullu 30-nut annerpaamik akissarsiat tunniunneqarsinnaapput. Tassanngaanniit nalinginnaasumik paaqqinninnermut akissarsianut akigititaq malinneqalissaaq.

Inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut tassaapput ilaqutariit inunnik isumagininnermi tunuliaqutallit imaluunniit assigisaanik inuussutissarsiordermi misilittagallit. Taamatut tunuliaqutaqarneq meeqqanik inuusuttunillu timikkut imaluunniit tarnikkut innarluutilinnik paaqqutarinninnissamat immikkut piumasaqaateqartoqarpoq. Inuussutissarsiutigalugu ilaqutariit paarsisartut akissarsiaat atorfininnermilu atugaat Namminersorlutik Oqartussat kiisalu Kalaallit Nunaanni ulloq unnuarlu inissiisarfinni perorsaanermik suliallit akissarsianut isumaqatigiissutaat malillugu pisarput.

Nammineq aaqquissuussamik meeqqamik paaqqinninnermi angajoqqaatut oqartussaasoq angajoqqaarsiallu akunnerminni isumaqatigiissutaat atuuppoq. Amerlanertigut paaqqinnittut meeqqamut qanigisaasarput, aammali ilaqutariit allaasinnaallutik. Qaammatinit pingasunit sivilisnerusumik meeraq inissinneqarallassappat angajoqqaatut akisussaasup paaqqinnittussat kommunimit akuersissummik tunineqarnissaat isumagissavaa.

2.2 Kommunit aningaasartuutaanni ilaqutariit paarsisartut aningaasarsiaat

Naatsorsueqqissaartarfimmit ukiup ingerlanerani paaqqinnissimasut akissarsiaannut paasissutissat pisortat akissarsialeriffianninngaanniit aaneqarput. Akissarsialeriffimmi paasissutissat atorlugit kommuninit nalinginnaasumik ilaqutariinnut paaqqinnittunut tunngasut, pilertortumik paaqqinnittut ilanngullugit, immikkoortiterneqarput, akissarsiallu allat pingaartumik ilaqutariinnut oqilisaassisartunut tunngasut aamma immikkoortiterneqarlutik. Taamatuttaaq qaammatit akissarsiffiit malillugit akissarsiat immikkoortiterneqarsinnaanerannut periarfissaqarpoq, ataasiaannarlunilu paaqqinnissimasut akissarsiaat imaluunniit paaqqinninnermi akissarsianut qaffaanerit aamma immikkoortinneqarsinnaasimallutik.

Akilaartarnermut Aqutsisoqarfimmut paaqqinninnermi akissarsiat pillugit kommunit nalunaarusiortarput. Paaqqinninnermi akissarsiat akilaarusigassat A11anik taasat atorlugit ukiup naanerani kommunit Akilaartarnermut Aqutsisoqarfimmut nassiuttarpaat. A11ani, paaqqinninnermut akissarsisimasut, inuttutnormui ukiullu ingerlanerani aningaasat amerlassusaat kommuninit tulleriarlugit allatorneqartarput. Taamaasilluni akissarsialeriffimmi paasissutissat Akilaartarnermut Aqutsisoqarfimmit paasissutissanik aamma uppersarneqarsinnaapput.

Tabelimi ataani takutinneqartumi nalinginnaasumik ilaqtariinnut paarsisartunut aningaasartuutit tamakkiisut takuneqarsinnaapput.

Takussutissiaq 2.1. Kommunit aningaasartuutaanni ilaqtariinnut paarsisartunut aningaasarsiat (mio. kr.)

	2021	2022	2023
Nalinginnaasumik ilaqtariinnut paarsisartunut aningaasarsiat	34,1	35,4	37,2
Pilertortumik paarsineq	3,9	3,7	3,4
Katillugit	38,0	39,1	40,6

Najoqqutaq: Pisartat akissarsialeriffianni paasissutissat.

Nalinginnaasumik ilaqtariinnut paarsisartunut akigitat tassaapput:

Takussutissiaq 2.2. Ilaqtariinnut paarsisartunut akigitat (kr.)

	2021	2022	2023
Nalinginnaasumik ilaqtariinnut paarsisartunut aningaasarsiat (qaammammut)	5.278	5.394	5.518
Pilertortumik paarsineq (ulloq unnuarlu)	502	513	525

Najoqqutaq: Isumaginninnermut, Suliffeqamerumut Nunamullu Namminerumut Naalakkersuisoqarfimmit akigitat malillugit.

Paaqqinninnermi akissarsiat saniatigut meeqqat atisaannut, nerisaqarnerannut kiisalu kaasarfimmiumut aamma tapeqarpoq. Tapiissutilli akilaarusigassaangillat.

2.3 Nalunaarsuutiniq saliineq atorineqarnissaannullu piareersarneq

Akissarsialeriffiup pingaarnertut siunertaraa angajoqqaarsianut akissarsiat eqqortut tunniunneqarnissaat, Akilaartarnermullu Aqutsisoqarfimmut eqqortumik nalunaarusiornissaq. Kisitsisitigut paasissutissiarineqarsinnaasut assersuutigalugu meeqqat paarsarineqartut inuttut-normui, paarsinerup annertussusaa (marloriaammik imaluunniit ataasiaannarluni akissarsiat malillugit), paaqqinninnermi piffissaq il.il. ilaatigut tamakkiineq ajorput, taamaattoqartillugu paasissutissat allat tunngavigalugit missiliorlugit naatsorsorneqartariaqarlutik.

Paaqqinninnermi akissarsiat angajoqqaarsianut tunniunneqartarput taamaattumillu angajoqqaarsiat inuttut-normui atorlugit Akilaartarnermut Aqutsisoqarfiup isertitanut paasissutissaataanni pisortallu akissarsialeriffianni nalunaarsugaasarlutik. Pisortalli akissarsialeriffianni amerlanertigut aamma meeqqap inuttut-normua imaluunniit kinaaneranut paasissutissaasinnaasut ilanngunneqartarput. Angajoqqaarsiali akilaartussaataasut inuttut-normui allaffissornikkut nalunaarsuisarfinni allaqqagaluartut meeqqap paarsarineqartup inuttut-normua kisitsisini paasissutissani nalunaarsuutini allani amerlanertigut ilanngunneqartanngilaq. Assersuutigalugu inuup-

normuunik nalunaarsuiffimmit ateq aamma ulloq inunngorfik atorineqarput, ilaqutariinnut kisitsisitigut paasissutissani meeqqanut angerlarsimaffimmi najugaqanngitsunut qatanngutaannullu paasissutissat kiisalu kommunit allaffissornikkut nalunaarsuiffiannit Winformatik-imit meeqqanut paarsarineqartunut nerisaqarnermut kaasarfimmiunullu akiliutinut paasissutissat atorineqarlutik.

Meeqqap qaammatip qeqqani paarsarineqarnera aallartissinnaavoq, utaqqiisaasumillu angajoqqaarsiani allaniissinnaalluni angajoqqaarsiallu inoqarfimmut allamut nuunneranni ilaasinnaalluni il.il. Kisitsisitigut paasissutissani qaammammi pineqartumi meeraq paarsarineqartutut ilanngunneqarpoq, qaammalluunnit tamakkerlugu paarsarineqarsimanngikkaluarpat. Meeraq qaammammi pineqartumi arlalinnik paarineqarsimasutut allaqqappat qaammammi pineqartumi paarsarineqarnera annerpaamik akissarsiaqarfiusimasoq malillugu naatsorsorneqarpoq.

Paarsinermit ilanngunneqarneq ajorput meeraq paarineqartutut ilisimaneqartinnagu. Aamma ukiup siulianit paarsinermit iluarsisutit ilanngunneqanngillat.

Kisitsisit 2021-meersut aamma 2022-meersut iluarsineqarput annikkaluamik. Tamanna pissutaalluni decembarimi meeraq paarsarineqartoq ataaseq aamma meeqqat paarsarineqartut marluk kingullermik saqqummertunit ikinnerupput.

3. Inernerit

Immikkoortumi matumani inernerit pingaarnersiukkat takussutissianngorlugit saqqummiunneqarput.

3.1 Meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut

Ataani takussutissiaq 3.1-imi meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut amerlassusaat ukiup naalernerani ukiui malillugit immikkoortiterneqarput. Paarsarineqarsimanerit amerlassusaat ukiumut ataatsimut naatsorsorlugit meeqqallu ukiup kisitsiviusup ingerlanerani ilaqutariinnit paarineqarsimasut amerlassusaat takutinneqarput. Naatsorsuinerit allaanerussutaat meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut ilaatigut amerleriaataannik ikileriaataannillu takutitsivoq.

Takussutissiaq 3.1. Meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut, ukiup naalernerani ukiut malillugit

Ukiut	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	Ukiutum			Ukiup ingerlanerani		
0	3	2	2	7	6	4
1	15	9	10	19	12	14
2	19	19	13	20	18	15
3	21	23	21	23	25	22
4	24	25	26	28	25	26
5	23	28	27	21	26	29
6	20	25	26	22	29	23
7	12	22	29	13	22	28
8	24	14	23	23	15	23
9	21	24	15	22	24	16
10	28	24	25	24	26	26
11	19	25	29	20	28	30
12	25	20	28	27	19	31
13	24	26	23	24	26	23
14	26	17	23	26	17	20
15	15	22	19	13	17	20
16	17	12	15	17	10	16
17	22	21	10	22	21	8
18	22	17	19	16	12	15
19+	15	24	24	11	22	20
Katillugit	396	398	405	398	400	409

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONPV001>

Paaqqinninnermi akissarsiat qaffanneqarsinnaapput, paaqqinninnermi immikkut ittumik iliuuseqartoqartariaqarneranik naliliisoqarpat. Ataani takussutissiaq 3.2-mi qaammat decembarimi meeqqat paarsarineqartut amerlassusaat ukiuinut paaqqinninnermilu ataasiaannartumik akissarsisimaneq imaluunniit akissarsiat qaffanneqarsimaneri malillugit agguataarneqarput.

Takussutissiaq 3.2. Qaammat decembarimi meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut, ukiut paarsinerullu annertussusaa malillugit

	2021	2022	2023	2021	2022	2023
	Paaqqinninnermi ataasiaannartumik akissarsisimasut			Paaqqinninnermi qaffanneqarsimasunik akissarsisimasut		
Ukiut						
0	4	3	3	3	3	1
1	7	7	6	12	5	8
2	10	6	9	10	12	6
3	13	15	14	10	10	8
4	20	18	19	8	7	7
5	13	19	20	8	7	9
6	15	18	16	7	11	7
7	8	15	16	5	7	12
8	18	10	15	5	5	8
9	15	21	12	7	3	4
10	19	20	20	5	6	6
11	16	24	22	4	4	8
12	21	13	22	6	6	9
13	15	17	17	9	9	6
14	17	13	13	9	4	7
15	9	11	16	4	6	4
16	13	7	9	4	3	7
17	20	15	8	2	6	0
18	12	9	12	4	3	3
19+	6	16	16	5	6	4
Katillugit	271	277	285	127	123	124

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONPV002>

Nuna tamakkerlugu sumiiffinni assigiinngitsuni meeqqat ilaqutariinni paarsisartuniittut amerlassusaat annertuumik nikingapput. Meeqqat paarsarineqartut kommuninut siullerpaamik najugaqarfittut nalunaarsorneqarfigisimasaannut agguataassagaanni (amerlanertigut tassaasarluni distrikti inunngorfigisimasaat), takuneqarsinnaavoq meeqqat paarsarineqartut innuttaasut amerlassusaannut naleqqiullugit amerlanerpaat Tasiilaminngaanneersuusut.

Takussutissiaq 3.3. Qaammat decembarimi meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut, Kalaallit Nunaanni najugaqarfik siulleq malillugu

Distrikti	2021	2022	2023
Nanortalik	24	25	31
Qaqortoq	31	31	40
Narsaq	13	14	18
Paamiut	18	19	11
Nuuk	61	53	47
Maniitsok	24	25	36
Sisimiut	40	35	32
Kangaatsiaq	10	12	9
Aasiaat	17	20	17
Qasigiannugit	16	12	12
Ilulissat	39	36	37
Qeqertarsuaq	6	12	11
Uummannaq	5	5	5
Upernavik	13	12	13
Qaanaaq	13	14	9
Tasiilaq	65	73	81
Ittoqqortoormiit	3	2	0
Katillugit	398	400	409

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONPV003>

Takussutissiaq 3.4-mi kommuni angajoqqaarsianut akissarsiaqartitsisoq malillugu meeqqat agguataarneqarput.

Takussutissiaq 3.4. Meeqqat ilaqtariinni paarsisartuniittut, kommuni aningaasarsiaqarfik malillugu

Distrikti	2021	2022	2023
Kujalleq	56	59	76
Sermersooq	149	146	151
Qeqqata	64	67	71
Qeqertalik	59	61	51
Avannaata	70	67	60
Katillugit	398	400	409

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONPV004>

3.2 Ilaqtariit paarsisartut

Ilaqtariit paarsisartut meeqqanik ataatsimit amerlanerusunik paarsaqarajupput. Pingaartumik qatannutigii ilaqtariinnut ataatsinut inissinneqartarlutik.

Akissarsialeriffimmi angajoqqaarsiaq kommunimit akissarsiaqartinneqartoq kisimi nalunaarsorneqartarpoq, paaqqinnissinnaanermut akuersissut aappariinnut tunniunneqarsimanera apeqquaatinnagu. Ataani tabelimi angajoqqaarsiatut nalunaarsorneqarsimasut taakkunanilu meeqqat paarsarineqartut amerlassusaat malillugit immikkoortiterneqarput.

Takussutissiaq 3.5. Qaammat decembarimi ilaqtariit paarsisartut, meeqqat paarsat amerlassusaat malillugit

Meeqqat	2021	2022	2023
1	158	170	158
2	70	62	64
3	19	22	23
4+	10	9	11
Katillugit	257	263	256

Najoqqutaq: <https://bank.stat.gl/SONPV005>

Ilisamaatinut nassuiaatit:

... Paasissutissat pigineqanngillat

.. Paasissutissat nalunaarsussallugit qulampallaarput mianersuussassaallutilluunniit

. Kisitsisit pissusia tunngavigalugu saqqummersinnaanngilaq

0 Uuttuutigineqartup affaanit minneruvoq

- Soqanngilaq

* Kisitsisaagallartoq missiliugarluunniit

Saaffissaq

Anders Blaabjerg

E-mail: abla@stat.gl

Isumaginninnermut tunngasut

Naatsorsueqqissaartarfik

Postboks 1025 · 3900 Nuuk

Oqar.: +299 34 57 70

www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

GRØNLANDS STATISTIK · STATISTICS GREENLAND